

Enligt utsändningslista

Bildande av Södra Bråta naturreservat i Ydre kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § fastigheten Ydre Österås 1:21 som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara Södra Bråta.

Syfte

Syftet med Södra Bråta naturreservat är att vårda och bevara ett välhävdat ålderdomligt odlingslandskap med slätter- och betesmarker och åkrar med tillhörande karaktäristiska växter och djur. Skogen skall utvecklas till utmarksbete.

Syftet med naturreservatet är även att utpekade arter och livsmiljöer enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

Syftena skall uppnås genom en naturvårdsinriktad skötsel av området i form av bete, slätter och småskaligt åkerbruk. Naturreservatet skall under stort hänsynstagande vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet och vetenskaplig forskning.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster;

3. upplåta mark för orientering eller annan idrottstävling;
 4. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;
 5. uppföra byggnad eller annan anläggning;
 6. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
 7. anordna upplag;
 8. gräva upp växter;
 9. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen utom på brukad åkermark, trädgårdsland och rabatter, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
 10. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
 11. omföra betesmark och åker till skogsmark;
 12. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter.
-

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
 2. skötsel och dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan. Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren;
 3. iordningsställande och underhåll av anordningar för friluftslivet som anges i fastställd skötselplan nämligen parkeringsplats, informationstavla och markerad vandringsled.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. framföra motordrivet fordon utom på den samfällda vägen, parkeringsplatsen och vägen till denna eller tillfällig parkering i samband med naturvårdsarrangemang;
2. tälta eller ställa upp husvagn;
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur, undantag gäller för hund vid, inom reservatet tillåten jakt;
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
5. plocka växter;
6. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
7. göra upp eld.

Dessutom är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

8. Samla ryggradslösa djur annat än genom hävning och därvid ta enstaka individer för artbestämning;

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel. Föreskrifterna skall inte heller utgöra hinder för förvaltaren att hyra ut bostaden och andra byggnader innebärande rätt till traditionellt nyttjande av tomtmarken och upplåtna byggnader eller transporter till och från fastigheten. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av den samfällda vägen genom reservatet.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Södra Bråta är en av mycket få gårdar där den ålderdomliga strukturen och brukningsformen bevarats och floran i slätter- och betesmarker är opåverkad av tillförda gödselmedel. Södra Bråtas odlingsmarker är av riksintresse för naturvården.

Södra Bråta har mycket höga naturvärden och för att odlingslandskapet med alla där existerande arter ska kunna bevaras behöver området skyddas långsiktigt. Särskilt värdefulla är rödlistade arter som fältgentiana (*Gentianella campestris*) och fjärilarna Metallvingesvärmare (*Adscita statices*), Smalsprötad bastardsvärmare (*Zygaena osterodensis*) och Midsommarblävinge (*Aricia artaxerxes*).

Hela gården med dess odlingsmark har ett högt kulturhistoriskt bevarandevärde. De båda hustomterna är klassade som fasta fornlämningar och är skyddade enligt kulturminneslagen (1988:950).

Natura 2000

Reservatet är ett Natura 2000-område med namnet Södra Bråta och sitekod SE0230174. Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekade i området:

6270 Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ 7,5 ha

6510 Slätterängar i låglandet 1,2 ha

Gentianella campestris, fältgentiana

Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000- områdets tillstånd kommer att gynnas av reservatbildningen och den skötsel som därav följer.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Södra Bråta naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Södra Bråta naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Miljö kvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet Södra Bråta är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom Södra Bråta uppmärksammades relativt sent. De dokumenterades av Lars-Åke Gustafsson i slutet av 1970-talet i samband med en inventering av ängar (ej publicerat material). I boken "Ängar" (Ekstam m.fl. 1988) är Södra Bråta ett av 10 exempel i landet som beskrivs närmare. Carin Hansson (Biologilinjen, Linköpings universitet) har i ett praktikarbete 1990 beskrivit markanvändningens förändring 1832-1990. Riksantikvarieämbetet har 1998 gjort en arkeologisk och kulturhistorisk inventering av "Ensamgården Södra Bråta". Inventeringar av ängs- och hagmarker, svampar, dyngbaggas och dagflygande fjärilar har också utförts.

Reservatsbildning

Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av området genomfördes av Svefa och ett åtgärdsförslag med kostnadsberäkningar av byggnaderna upprättades av Byggnadsfirma AB Lars Samuelsson i samråd med markägaren Sveaskog Förvaltnings AB och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Naturvårdsverket med markägaren och kom 2006-12-04 överens om en köpesumma, vilken erlagts. Tillträde till fastigheten skedde 2006-12-15.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till Kinda kommun, Skogsstyrelsen, Naturskyddsföreningen Kinda-Ydre, Idhult – Tyresbo samfällighetsförening och Vera Ivarsson. Remissyttranden har inkommit från Skogsstyrelsen och Idhult – Tyresbo samfällighetsförening. Skogsstyrelsen har inget att erinra mot remissen och Idhult – Tyresbo samfällighetsförening framför att man önskar att sköta vägen som tidigare och vid behov förbättra vägen i samarbete med naturreservatet.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Reservatsföreskrifterna medför inget hinder för att vägen sköts som tidigare. Det är också svårt att se ett behov av sådana större förändringar av vägen som skulle strida mot föreskrifterna. Remissyttrandena föranleder ingen ändring av reservatsföreskrifterna.

Övrigt

Natura 2000

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § första stycket miljöbalken sedan 2001-07-01.

Verksamheter som är direkt förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (7 kap. 28a §, andra stycket, miljöbalken). Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan dock kräva tillstånd.

Tillståndsprövningen skall föregås av ett tidigt samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken. Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning skall en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas tillståndshandlingarna (6 kap. 1 § miljöbalken). MKB:n skall belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 (Miljödepartementet). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, avdelningsdirektören Claes Svedlindh, länsassessorn Karin Fridell, byrådirektören Sofia Bergvalloch antikvarien Bror-Tommy Sturk deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Sverker Kärrsgård
Avdelningsdirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Idhult – Tyresbo samfällighetsförening, c/o Ulf Pettersson, Sjöso, 598 92

VIMMERBY

Vera Ivarsson, Södra Bråta, Svinhult. 570 60 ÖSTERBYMO

Kopia till

Sveaskog Förvaltnings AB, 105 22 STOCKHOLM

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Ydre kommun, 570 60 ÖSTERBYMO

Skogsstyrelsen, Vimmerby distrikt, Mässhantverksgatan 1, 598 40 VIMMERBY

Naturskyddsföreningen Kinda-Ydre, c/o Hans Karlsson, Asby Kyrkväg 9,

570 60 ÖSTERBYMO

Reservatsförvaltaren, Peter Dahlström (internt)

Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping

Länets författningssamling

Objektsregistret

Tidningskungörelse

Karta tillhörande Länsstyrelsens beslut för Södra Bråta naturreservat beslutat 2007-06-14.

